ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὅταν ὁ διάδοχος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου Ἀντίγονος ἀρρώστησε κάποτε βαρειά, μετὰ τὴν ἀνάρρωσί του εἶπε στοὺς φίλους του :

— Ἡ ἀρρώστειες εἶνε ἀναγκαῖες, γιατί μᾶς ὑποδεικνύουν ὅτι πρέπει νὰ μὴν ὑπερηφανευόμαστε, κ' ὅτι εἴμαστε ἄνθρωποι καὶ μποροῦμε νὰ πεθάνουμε ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη.

* * *

Ὅταν ὁ στρατηγὸς Λυσίμαχος πολεμοῦσε στὴ Θράκη ἐναντίον τοῦ Δροχμαίτου, ἐπειδὴ διψοῦσε κ' αὐτὸς κ' ὁ στρατός του καὶ δὲν εἶχαν νερὸ νὰ πιοῦν, ἀναγκάστηκαν νὰ παραδοθοῦν στοὺς ἐχθρούς. Ἀφοῦ ὅμως ἔπιαν νερὸ καὶ ξεδίψασαν, ὁ Λυσίμαχος φώναξε μὲ ἀπελπισία :

— Ἀλλοίμονο, γιὰ πόσο μικρὴ εὐχαρίστησι μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νὰ σκλαβώση τὸν ἑαυτό του!...

* * *

Ὁ ἀνδρεῖος Σπαρτιάτης Παιδέρετος, ἐνῶ ἐξέθεσε κάποτε ὑποψηφιότητα, δὲν ἐξελέγη μεταξὺ τῶν τριακοσίων ἐπιλέκτων πολιτῶν τῆς Σπαρτιατικῆς πολιτείας. Ἀντὶ ὅμως νὰ λυπηθῆ γι' αὐτό, χαιρόταν κ' ἔλεγε :

— Εἶμαι εὐχαριστημένος γιατί ἡ πατρίδα μου ἔχει τρακόσους ἄλλους ἄντρες καλύτερους ἀπὸ μένα!...

* * *

Ὅταν κάποτε ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἔστειλε στὸν Φωκίωνα ὡς δῶρον ἕνα σεβαστὸ χρηματικὸ ποσόν, ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ρώτησε τοὺς ἀπεσταλμένους γιατί ὁ κύριός των ἔστελνε σ' αὐτὸν τὰ χρήματα καὶ ὄχι σὲ ἄλλον.

— Γιατί μόνον ἐσὺ φαίνεσαι τίμιος στὴν πόλι σας, τοῦ ἀποκρίθηκαν ἐκεῖνοι.

— Τότε λοιπὸν πρέπει νὰ μ' ἀφήση ὄχι μόνο νὰ φαίνωμαι, ἀλλὰ καὶ νᾶμαι τέτοιος, παρατήρησε ὁ ἀφιλοκερδὴς στρατηγὸς καὶ ἐπέστρεψε τὰ χρήματα στὸν Ἀλέξανδρο.

* * *

Ὁ κυνικὸς φιλόσοφος Διογένης περνοῦσε κάποτε ἀπὸ ἕνα σπίτι, στὸ ὁποῖο συμποσίαζαν μερικοὶ νεαροὶ ἀριστοκράτες. Οἱ νέοι μόλις τὸν ἀντίκρυσαν τοῦ φώναξαν νὰ μπῆ μέσα.

Ὁ Διογένης ἐμπῆκε. Ἀντὶ ὅμως νὰ τοῦ προσφέρουν φαγητό, τοῦ ἐπέταξαν μερικὰ κόκκαλα.

Τότε ὁ Διογένης ἐσήκωσε τὸ πόδι του καὶ... κ α τ ά β ρ ε ξ ε τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου στὸ ὁποῖο βρισκόντουσαν.

Οἱ νέοι ἐθύμωσαν καὶ τὸν ἀπειλοῦσαν.

— Μὴν ἀγριεύετε, τοὺς εἶπε ὁ Διογένης. Μοῦ φερθήκατε σὰν νὰ ἤμουν σκύλος. Ἔκαμα λοιπὸν κ' ἐγὼ ὅ,τι κάνουν οἱ σκύλοι ὅταν τοὺς σφίξει ἡ ἀνάγκη!...

ΔΙΣΤΙΧΑ

Μιὰ θεάρεστη βουλή, μιὰ καλή μας πρᾶξι
εἶν' ἀπαλὸ προσκέφαλο, στρωσίδι ἀπὸ μετάξι.

Γ. Μ α ρ κ ο ρ ᾶ ς

κὶ βέβαια πιτάει ἅμα τοὺ πιτάξου.

— Οὔρ πανάθλιε Παραμζέ, κὶ ἀφοῦ πιτάει τοὺ φέσ' σ', τοὺ οὐποίουν εἶνε βαρύτιροιν τοὺ ἀέρους, νὰ μὴ πιτάη τοὺ ἀϊρουπλάνου, τοὺ οὐποίουν ζυγίζ' μουνάχα ὅσου τὰ μυαλά σ' ;

Ὁ Παραμεζὲς σκέφτηκε μιὰ στιγμὴ καὶ εἶπε :

— Καλά, κὺρ ἰπιλουχία, κὶ γιατί δὲν πέφτ' οὔ ἄνθρουπους ἀποὺ τοὺν ἀέρα ;

— Καραβάνα εἶνε, οὐρέ, νὰ πέσ' ; Ἀϊρουπλάνου σ' λιέει οὔ ἄλλους εἶν' αὐτό!... Νά, οὐρέ, ἀπουλιέται στοὺν ἀέρα, σὰν τοὺ μανίκι μ', οὐρὲ Παραμζέ ;

— Τοὺ μανίκι σ', κὺρ ἰπιλουχία κρατιέτι ἀπ' τοὺ λόγου σ'.

— Κὶ οὔ ἀϊρουπόρους, οὐρὲ παλαβέ, κρατιέτι ἀπ' τοὺ ἀϊρουπλάνου. Νά, καβάλλα πάει, οὐρὲ θιουσκουτουμένε!... Πῶς νὰ σ' τοὺ πῶ ;...

— Καλά, κὺρ ἰπιλουχία, ἀλλὰ τοὺ ἀϊρουπλάνου, π' λές, ποιὸς τοὺ κρατάει ;

— Οὔ ἀϊρουπόρους, οὐρὲ ζουντανό... Κι' ἀφοῦ τοὺ κρατάει οὔ ἀϊρουπόρους, ἄϊντι κὶ σὺ τρεῖς μέρις πιριουρισμό!...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα ὁ ἀνθυπολοχαγός.

— Ἔ, πῶς πηγαίνει ἡ θεωρία, κὺρ ἐπιλοχία ; ρώτησε. Καταλάβανε οἱ ἄνδρες τὰ περὶ ἀεροπλάνων καὶ τοῦ μηχανισμοῦ αὐτῶν ;

— Στὴν ἰντέλεια, κὺρ' ἀνθυπουλουχαγέ.

— Τοὺς ἔδωσες καλὰ νὰ καταλάβουν ;

Καὶ ὁ ἐπιλοχίας δείχνοντας τὸ σβέρκο τοῦ Παραμεζέ :

— Βεβαίους, κὺρ' ἀνθυπουλουχαγέ. Τσ' ἔ δ ο υ κ α κ ὶ κατάλαβαν θιουρητικῶς κὶ πρακτικῶς!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ — ΤΟΥ ΔΑΝΟΥ Κ. ΕΒΑΛΔ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΚΡΕΤΑΣ

Ἡ κόρη μου ἡ Κρέτα εἶνε μόλις 7—8 χρονῶν, ἀλλὰ ἔχει κ' αὐτὴ ἀπὸ τώρα τὸν ἀγαπημένο της. Εἶνε τὸ παιδὶ τῆς πλύστρας μας, ὁ Κάρολος, ἕνα ἀγοράκι τεσσάρων χρόνων ποὺ στάζει πάντα ἡ μύτη του. Μὰ καὶ τῆς Κρέτας ποτὲ δὲν εἶνε στεγνὴ ἡ μύτη.

Ἡ Κρέτα προσκαλεῖ τὸν Κάρολο ἀπάνω στὸ διαμέρισμά μας καὶ τὸν ὁδηγεῖ κοντὰ στὸ παράθυρο τῆς τραπεζαρίας ποὺ εἶνε τὸ καταλληλότερο μέρος γιὰ νὰ παίξη καὶ νὰ διασκεδάση μὲ τὸν «ἀρραβωνιαστικό» της, ὅπως τὸν λέει.

Σιμώνουν ἐκεῖ καὶ οἱ δύό, ἀκουμποῦν τὰ σαγονάκια τους στὸ σανίδι τοῦ παραθυριοῦ καὶ ἡ Κρέτα δείχνει μὲ μεγάλη προθυμία στὸν Κάρολο τὶς ζωγραφιὲς ποὺ βρίσκονται μέσα στὸ μονάκριβο βιβλίο της.

Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ προχτές, ἀλλὰ ὁ Κάρολος ἀφοῦ εἶδε κάμποσες εἰκόνες κουράστηκε καὶ τῆς εἶπε, χωρὶς καμμιὰ εὐγένεια, πὼς ἤθελε νὰ κατεβῆ στὸ πλυσταριὸ τοῦ σπιτιοῦ! Ἡ Κρέτα προσπάθησε μ' ὅλους τοὺς γοητευτικούς της τρόπους νὰ τὸν ἐμποδίση, ἀλλὰ τοῦ κάκου, γιατί αὐτὸς ἦταν ἀμετάπειστος.

Ὁ Κάρολος ἤθελε σώνει καὶ καλὰ νὰ πάη κοντὰ στὴ μάνα του, στὸ πλυσταριό, καὶ γρήγορα μάλιστα, χωρὶς ἀργοπορία. Τότε ἡ Κρέτα ἔτρεξε στὴν κάμαρά μου καὶ ξέσπασε σὲ δυνατὰ κλάμματα.

— Μπαμπᾶ! μοῦ φώναξε. Ὁ Κάρολος δὲν πρέπει νὰ μένη πάντα μαζύ μου, ἀφοῦ εἶνε ἀρραβωνιαστικός μου ;

— Ναί, τῆς ἀπάντησα. Αὐτὸ πρέπει πάντα νὰ κάνη, ἀλλά...

— Μπαμπᾶ, ὁ Κάρολος δὲν θέλει νὰ μείνη πειὰ μαζύ μου... Θέλει νὰ κατεβῆ στὸ πλυσταριό...

Καὶ τὴν ἔπιασαν πάλι δυνατὰ κλάμματα. Τὴν πῆρα ἀμέσως στὰ γόνατά μου καὶ θέλησα νὰ τὴν καθοδηγήσω κάπως μέσα στὸν ἐρωτικὸ λαβύρινθο ὅπου εἶχε χαθεῖ.

— Κάνεις πολὺ ἄσχημα, μικρή μου Κρέτα, τῆς εἶπα. Μάθε πὼς οἱ ἄντρες δὲν πιάνονται στὴ φάκα ἔτσι εὔκολα ὅσο φαντάζεσαι. Ὅταν τοὺς παρακαλέσει κανεὶς νὰ μείνουν, φεύγουν. Κι' ὅταν πάλι τοὺς πετάξεις ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, γυρίζουν πίσω. Πήγαινε λοιπὸν νὰ βρῆς τὸν Κάρολο καὶ πές του αὐτὰ τὰ λόγια : —«Ἄκουσε δῶ, κουτούλιακα. Πάρε ἀπὸ σήμερα τὰ βρεγμένα σου καὶ σῦρε στὸ καλό σου. Ἐγὼ θὰ πάρω ἄλλον ἀρραβωνιαστικό». Αὐτὰ πές του καὶ θὰ δῆς τί θ' ἀπογίνη...

— *Μπαμπᾶ, ὁ Κάρολος δὲν πρέπει νὰ μένη πάντα μαζύ μου, ἀφοῦ εἶνε ἀρραβωνιαστικός μου ;*

Ἡ Κρέτα ἦταν ἀρκετὰ γνωστικὴ γιὰ τὴν ἡλικία της. Μὲ κύτταξε πρῶτα προσεχτικὰ μὲ τὰ μεγάλα της μάτια κ' ἔπειτα τράβηξε ἔξω μὲ μουσκειμένα ἀκόμα τὰ μάγουλα.

Τὴν παρακολούθησα περίεργα μὲ τὸ βλέμμα μου καὶ εἶδα πὼς ἐξετέλεσε κατὰ γράμμα τὴ σύστασί μου.

— Κύττα καλὰ νὰ μὴν ξανάρθης ἀπάνω, παληόπαιδο! φώναξε στὸν Κάρολο. Ὁ μπαμπᾶς μοῦ εἶπε πὼς θὰ μοῦ πάρη ἄλλον ἀρραβωνιαστικό...

Ὁ Κάρολος κάρφωσε ἀπάνω της μ' ἔκπληξι τὰ μάτια του, ἀλλὰ δὲν κατάλαβε τὰ λόγια της καλά.

Αὐτὴ ὅμως, χωρὶς νὰ περιμένη νὰ τὴν ξαναρωτήση, τὸν τράβηξε ὥς τὴν ἐξώπορτα καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω στὸ δρόμο, ἀκοπιάζοντας βέβαια τὴ συμβουλή μου. Κατόπιν ἤρθε ξανὰ μέσα σὲ μένα σκεφτική, ἔβαλε τὸ χεράκι της μέσα στὸ δικό μου καὶ μὲ κύτταξε μὲ μεγάλη ἀνυπομονησία.

Τὴν πῆρα καὶ πήγαμε μαζὺ στὴν τραπεζαρία ποὺ τὸ παράθυρό της ἔβλεπε πρὸς τὴν αὐλή. Δὲν περιμέναμε πολλὴν ὥρα κ' ἀκούσαμε τὸ σιγαλὸ περπάτημα τοῦ Καρόλου. Εἶχε ξαναμπεῖ μέσα ὁ ἀφιλότιμος. Καὶ τώρα στάθηκε, ἐκεῖ κάτω, μπροστά μας, ἔφερε τὸ δάχτυλο στὸ στόμα καὶ μιαούρισε λυπητερὰ σὰν τὸ δαρμένο γάτο :

— Κρέ... τα! Κρέ... τα!

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶδα τὴν κόρη μου νᾶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ μιὰ θριαμβευτικὴ εὐχαρίστησι.

— Μπαμπᾶ, μοῦ εἶπε, δὲν τὸν θέλω πειὰ αὐτόν. Θέλω τὸν ἄλλο, τὸν καινούργιο ἀρραβωνιαστικό...

Τὴν κύτταζα καλὰ στὰ μάτια κ' ἐνῶ πρόφερε αὐτὰ τὰ λόγια εἶδα στὸ βλέμμα της μιὰ ξεχωριστὴ ἔκφρασι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σῆς τὴν περιγράψω. Μπορῶ ὅμως νὰ σᾶς βεβαιώσω πὼς εἶνε ἡ ἴδια σ' ὅλες τὶς κοπέλλες ἀπὸ πέντε ὥς δεκατεσσάρων χρονῶν. Εἶνε ἡ ἔκφρασις τοῦ θηρίου ποὺ βλέπει τὰ ἀθῶα θύματά του μπρὸς στὰ νύχια του...

Κ. ΕΒΑΛΔ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Ἡ λιγολογία καὶ ἡ λιγοφαγία δὲν βλάπτουν ποτέ.

— Οἱ ἰσχυρογνώμονες δὲν θέλουν νὰ παραδεχτοῦν παρὰ ὅσα καταλαβαίνουν οἱ ἴδιοι. Ἀλλὰ πόσο λίγα καταλαβαίνουν ;

— Ὅποιος γνωρίζει ν' ἀκούη τοὺς ἄλλους, σημαίνει πὼς ἔχει μάθει πολλά.

— Ὁ ἀληθινὸς ἔρωτας εἶνε καρπὸς ποὺ δὲν ὡριμάζει παρὰ ὅταν πέσουν τὰ φύλλα.